

Äp KES ON KES

Jüri Ennet (65)

- ▶ psühhiaater, spordiarst
- ▶ Ida-Tallinna Keskhaigla hooldusravikliiniku juhataja

Maja on vahend unistuste tekitamiseks ja siis nende ellurakendamiseks.

Jüri Ennet, psühhiaater

1. Milline on Teie esimene mälestus ehitamisest?

Esimene mälestus ehitisest on kaheaastase mälpildid minu sünnitalust Viljandi maal: kahekordne talumaja, trepp ja teine korrus. Esimene isetegemine oli teismelise eas – poistega metsaserval onni ehitamine. Onn oli meie elufilosoofia kasvatamise koda, koosolemise-vestlemise pühamu. Tähtis oli mõte ja onn oli vahend.

Järgnev mõte ehitusest oli seotud linnupesa-pääsupesaga – oli selline isamaja räästa all ja lausa võlus ehitamiskunsti nautima, pääsupesast rõõmu tundma. Nüüd on neid pääsukesti vähe ja vähe ka kaunistehitisi.

Esivanemate palkmajad on sügaval südames.

2. Kas Teie töö on kuidagi mõjutanud suhtumist oma kodusse?

Minu tootriamet mõjutab minu maailmapilti, ka pilti elukeskkonnast-elumajast. Olen lapsepõlves tunnetanud Vanaema juures reheeluse logistilist ratsionaalsust, muldpõrandaga pliidi- ja ahjutule stressimaandajalikku väge, tule jõuduandvat väge.

Praegused eluruumid annavad osaduse ilmamaaga – palju aknapinda. Väga-väga palju elektripirne kunstvalgustuseks.

3. Kas olete ise ka midagi ehitanud?

Eelmise vabadusvõitluse (nagu praegu kombeks öelda) aegu sain enne meistrimehe kohaletulekut kätt proovida ja sadakond kivi seguga paika panna. Olin uhkusest lõhkemas. Meistrimees lükkas selle "loomingu" aga kindlakäeliselt ajaloolavalt igaviku. Ei ole minust ehitajat ja materia vormijat väljaspool inimest.

4. Mis on ehitise puhul määrav?

Funktsionaalsus, mis inimfunktsioone arvestab. Avatus, valgus ja valgustus.

5. Milline ehitis on Teie vieldamatu lemmik?

Isa- ja emakodu, kus kasvasin ja kus juurdeehituslikud n-õ maavillased sisekujunduselemendid on sünkroonis minu mõttemaailmaga (minu kohati ettearvamatult mõttespektriga).

Lemmik tekib koos ajaloolise sisuga. Minu praegune töökoht – Ida-Tallinna Keskhaigla hooldusravikliinik – on minu 40aastase tootri-

staaži juures üks kaunimaid, väga head töökeskkonda pakkuvat ehitist.

Visuaalselt kaunist on Tallinnas ja mujal Eestimaal küll. Kui ida ja lääne meistrid (Ida-Tallinna Keskhaigla ja Lääne-Tallinna Keskhaigla) ühinevad moodsaks Tallinna Haiglaks (praeguses kapitaliühiskonnas on see rahva terviseabile ainus ellujäämisrada) ja ehitatakse üks ühine haiglahoone, siis see saab mulle ja suurele inimeste hulgale meeldivaks lemmikuks. Nii ma loodan.

6. Milline ehitis oleks tarvis lammutada või veel parem, kui poleks üldse ehitatud?

Olen sellest inimpõlvest, kus loomine on esiplaanil. Lammutamine ei ole eesmärk. Kui uus paremini, inimlikumalt funktsioneerib, siis küll.

Tänapäeval omanik paneb diagnoosi ja määrab n-õ raviplaani. Amputeerimisjärgne maailmakvaliteediga protees ei ole alati parim lahendus. Mõnikord tuleks ikka jalg säilitada.

7. Millise mulje jäätavad Eesti ehitised võrreldes välismaistega? Kas mõne riigi ehituskultuurist oleks meil õppida?

Kesklinna glamuuri ja räämalinna vaesust on kõikjal,

ka meil. Ehitisi ja ehitamist on ülejõu palju, eklektikat rohkelt, nagu ka ärapanemist. Äpumeistrid on tsunf-ti lubatud. Kahju.

Igas riigis on oma kultuuripärandid, kliima, jõukus, elufilosoofia ja religioon. See on paljud asjad eri mõõtkavades. Funktsionaalsust inimlikkust aga annab küll üleilmsest õppida.

8. Milline peaks olema Teie unistuste maja?

Maja on vahend unistuste tekitamiseks ja siis nende ellurakendamiseks. *Panta rhei.*

9. Milline on suurim ehituslik viga, millega olete kokku puutunud?

Seevaldis ehitati kord uut korpust ja ilus-kaunis kanalitatsioon ei töötnud... Kümme-kond meetrit toru maja ja kanalitatsioonikaevu vahel oli tegemata jäänud. Osakonnast saime töömehi (nimetati siis seda tööteraapiaks) ja asi sai korda tehtud. Vaimuhaigetelt on ka tänapäeval paljudel õppida.

10. On Teil ehitusalast nippi, mida kindlasti soovitaksite teistelegi?

Oma eriala tuleb armastada.

Jana Kadastik